

2^ο ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ
(ΕΝΟΤΗΤΑ 6)

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

Είναι λέξεις που φανερώνουν αριθμούς. Χρησιμοποιούμε τα αριθμητικά για να δείξουμε ποσότητα, σειρά, για να δηλώσουμε από πόσα μέρη αποτελείται κάτι, πόσες φορές μεγαλύτερο είναι από κάτι άλλο ή για να αναφερθούμε σε μονάδες που αποτελούν ένα σύνολο. Τα αριθμητικά μπορεί να είναι:

➤ **Αριθμητικά επίθετα**

1. **Απόλυτα αριθμητικά:** Φανερώνουν ορισμένο αριθμό από πρόσωπα, ζώα, πράγματα. Τα χρησιμοποιούμε για να δηλώσουμε ποσότητα, χρόνο, απόσταση μέγεθος.

π.χ. ένα, δύο, τρία...

✓ Τα απόλυτα αριθμητικά μέχρι το **είκοσι** γράφονται ως μία λέξη: δεκαέξι, δεκαεφτά. Από το **είκοσι ένα** και πάνω γράφονται ως ξεχωριστές λέξεις: σαράντα οκτώ, τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια ενενήντα εννέα.

✓ Γράφονται με δύο **-vv-** το **εννέα/εννιά** και όσα αριθμητικά παράγονται από αυτό και περιέχουν ολόκληρη τη λέξη **εννέα/εννιά** (εννιακόσιοι, εννιαπλάσιος και εννεαπλάσιος αλλά ενενήντα, ένατος, εννηκοστός).

2. **Τακτικά αριθμητικά:** Δηλώνουν τη θέση που παίρνει κάποιος ή κάτι σε μια σειρά.

π.χ. πρώτος, δεύτερος, τρίτος...

✓ Τα τακτικά αριθμητικά από το **δέκατος τρίτος** και μετά γράφονται ως ξεχωριστές λέξεις: δέκατος τρίτος, εικοστός πέμπτος.

3. **Πολλαπλασιαστικά αριθμητικά:** Φανερώνουν από πόσα μέρη αποτελείται κάτι και λήγουν σε **-πλός**.

π.χ. απλός, διπλός, τριπλός ...

4. **Αναλογικά αριθμητικά:** Δηλώνουν πόσες φορές μεγαλύτερο είναι κάτι και λήγουν σε **-πλάσιος**.

π.χ. διπλάσιος, τριπλάσιος, τετραπλάσιος...

➤ **Αριθμητικά ουσιαστικά**

(Πτεριληπτικά αριθμητικά)

Φανερώνουν ένα πλήθος μονάδων που αποτελούν ένα σύνολο (**-άδα**) ή έχουν τη σημασία περίπου (**-αριά**).

π.χ. δυάδα, τριάδα, δεκαριά, ...

1. Γράφω το **απόλυτο** και το **τακτικό αριθμητικό** των παρακάτω αριθμών, στο σωστό γένος:

Αριθμοί	Απόλυτα αριθμητικά	Τακτικά αριθμητικά	
• 12	<u>Δώδεκα</u>	<u>Δωδέκατος</u>	παίχτης
• 9	_____	_____	σειρά
• 21	_____	_____	πρόεδρος
• 34	_____	_____	λεπτό
• 70	_____	_____	χώρα
• 93	_____	_____	φοιτητής
• 1.000	_____	_____	φορά
• 108	_____	_____	συμμετοχή

2. Γράφω πως λέγονται:

- Οι δέκα μέρες: δεκαήμερο
- Οι εννέα μήνες: _____
- Τα επτά νησιά του Ιονίου: _____
- Το σχήμα που έχει έξι γωνίες: _____
- Οι πέντε γραμμές της μουσικής: _____
- Αυτός που είναι 15 χρόνων: _____
- Το σχολείο που έχει δώδεκα θέσεις δασκάλων: _____

Τα αριθμητικά σαν πρώτα συνθετικά σε σύνθετες λέξεις από το πέντε ως το ενενήντα γίνονται: πεντά-, εξά-, επτά-, οκτά-, εννιά-, δεκά- κτλ.

3. Συμπληρώνω τις παρακάτω προτάσεις αντικαθιστώντας τους αριθμούς με τα αντίστοιχα απόλυτα ή τακτικά αριθμητικά επίθετα:

- Στον σταθμό περίμεναν _____ (3) άντρες, _____ (3) γυναίκες και _____ (3) παιδιά.
- Τα καταστήματα ανοίγουν στις _____ (9) ακριβώς.
- Ο θεός μου είναι _____ (29) ετών.
- Το σχολείο μας έχει _____ (214) μαθητές.
- Το πρώτο γκολ μπήκε στο _____ (9) λεπτό.
- Τα γενέθλια της αδερφής μου είναι στις _____ (29) Ιανουαρίου και της φίλης μου είναι _____ (31) Μαρτίου.
- Η πρώτη διεθνής αθλητική διοργάνωση Ολυμπιακών Αγώνων έγινε στην Αθήνα το _____ (1896).
- Στις αρχές του _____ (21) αιώνα και συγκεκριμένα το _____ (2002) κυκλοφόρησαν τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα του ευρώ στην Ελλάδα.

Μπορούμε να σχηματίσουμε σύνθετες λέξεις με το ημι- που σημαίνει μισός.
π.χ. ημιτελικός, ημίφως, ημίθεος, ημίχρονο, ημιώροφος, ημισφαίριο...

4. Φτιάχνω σύνθετες λέξεις χρησιμοποιώντας ως πρώτο συνθετικό το ημί-.

• ώρα: _____	• κύκλος: _____
• τελικός: _____	• διατροφή: _____
• υπόγειο: _____	• αργία: _____
• σφαίρα: _____	• διπλός: _____
• θεός: _____	• όροφος: _____